

Czasopismo San wychodzi w każdą niedzielę.

Przedpłata

zamiejscowa:	w mieście:
miesięcznie 50 ct.	miesięcznie 40 ct.
kwartalnie 1 złr. 35.	kwartalnie 1 złr. 20.
półrocznie 2 „ 70.	półrocznie 2 „ 40.
rocznie 5 „ 40.	rocznie 4 „ 80.

Numer pojedynczy 10 ct.

Liściew niefrankowanych nie przyjmuje się.

SAN

Cena ogłoszeń:
5 centów od miejsca jednego wiersza drubym drukiem.
Przedpłatę miejscową z zamieszczeniem i ogłoszenia
przyjmuje:
Redakcja, naprzeciw Starostwa w Przemysku
na dole
Rekopisma nie zwracają się.

czasopismo społeczno-ekonomiczne.

Nowy MARSZAŁEK.

Po długim oczekiwaniu i niepokojeniu się opinii publicznej, przynosi urzędowa *Gazeta Wiedeńska* nominację Dra Mikolaia Zyblikiewicza na marszałka Galicyi. Wiadomość tę, co się rzadko u nas zdarza, przyjęły wszystkie bez wyjątku stronnictwa z wielką radością, a nawet te organa opinii, do jakich my się liczymy, które żywcem sobie widzieć łaskę marszałkowską w rękach ks. Jerzego Czartoryskiego, eteż się z tego wyboru Korony. Nominacja w mowie będąca zadaje kłam twierdzeniom ogólnie, a zwłaszcza wśród naszych nieprzyjaciół utrzymującemu się, iż w Polsce tylko ten może doprowadzić wysoko, kto senatorów posiadał w rodzinie.

Dr. Mikolaï Zyblikiewicz nie pochodzi ze świętego rodu, przeciwnie z ludu wyszedł i tem się szczyci. Syn mieszczański ze Starego Miasta pod Samborem, pracą, energią i zaścianą wznosił się na najwyższe stanowisko w kraju.

Już jako adwokat w Krakowie dał się poznać przed kilkunastu laty, jako zdolny człowiek i gorący patriota, a te zalety otworzyły mu drogę do Sejmu i Rady Państwa. Tam wszedłszy, w tej samej niejako chwili stał się wybitną osobistością, której bali się jedni, uwielbiali drudzy, lecz szanowali wszyscy. Jako mowa parlamentarna, okazał się niejednokrotnie p. Zyblikiewicz krewnik i może nawet żył przywódcą, lecz przyzwyczajono się w jego wystąpieniach nie baczyc na formę, której on nie był niewolnikiem, lecz patrzeć na myśl. Zyblikiewicz można powiedzieć, stworzył już karność Koła polskiego w Wiedniu, będącą sobą w oku nie przyjaciół naszych a która oparła się wszelkim

naciskom ku jej rozbięciu wywieranym, on jej bronił przed napadami i obronił panującym wyrokiem Koła sejmowego. Energia jaką wszędzie i zawsze posel i radny m. Krakowa rozwijał, była powodem, iż skoro Dor Dielt z krzesła prezidenta miasta ustąpił, powołano nań Dra Zyblikiewicza.

Z objęciem burmistrzostwa krakowskiego złożył Dor Zyblikiewicz mandat do Rady państwa a cofnawszy się z pola wielkiej polityki z tem większą gorliwością rzucił się do pracy organizacyjnej, dla miasta, które ukochał i kraju, dla którego służył całe swe życie poświęcił.

W owym czasie Kraków zrealizował dozwoloną mu przez rząd pożyczkę loteryjną, potrzebowało więc miasta z energią i darem organizacyjnym, aby pożyczkę tę użył na cele prawdziwie użyteczne i produkcyjne. Nowy burmistrz w przedsięwzięciu krótkiego czasu zdołał wlać ducha w usnąłą pod ucziwami kłosa flagę, ożenił radami Dielta radę miejską. Nie mało on miał do zwalczania przeszłość, osobistych zawisł i zaścianionych ambicji które krewkość burmistrza i jego że się tak wyrazimy despotyczne obejście, tam gdzie go potrzeba było, swą wyświadczyły korzyść.

Komuż nie pamiętne są owe podjazdowe wojny, jakie staczał on musiał z radnymi, co pod pozorem oszczędności i dobrej gospodarki podkopywał popularność prezidenta miasta. Broszury wydawane przeciw niemu, rozsyłano bezpłatnie po całym mieście kraju, a nawet patriotyzm jego w dwunastym starano się przedstawić świele! Zdrowy zmysł i wiara w szersze i dobre chęci burmistrza, które większość rady zachowała stała, udermiły plany ambitne.

Nadszedł pamiętny dla Krakowa i całej Polski dzień jubileusz Kraszewskiego. Był to kamień przebieży dla sprężystości burmistrza, ogarnął który zdawał w obec świadków z całej

Polski i zagranicy zebranych. Jak się wywiązał z tego, wiadomo wszystkim, a nagroda jego pracy było podanie sobie ręki między obu zwasiownikami stołami. Od owego dnia znane przedtem imię Zyblikiewicza, stało się głośnie na całą Polskę, potwarzy zmilki, lecz malkontenci nie dali za wygraną. W wczorzym roku, to jest wtedy gdy popularność burmistrza Krakowa nie miała sobie równej, starano się zwałić go z krzesła prezydenckiego. Nie udało się intryga, która gdyby się była powiedziała, byłaby naraziła miasto na żartu niewdzięczności od całego kraju.

Pobytł N. Pana w Krakowie zbyt wszystkim panietnym jest i będzie, a od tego wniosłogo obchodu nieodłącznym pozostanie nazwisko Dra. Zyblikiewicza. On to był owym szczyśmiewym, któremu dozwolono było zwiastować całej Polsce wesolą nowinę odnowienia rezydencji królewskiej na Wawelu.

Niepodobno przechodził punkt za punktem całej dotychczasowej działalności nowego marszałka, wspomniemy więc tylko jeszcze zaślęgi, jakie położył dla kraju w sprawie indemnizacji, którą gorliwie się zajął i wykazał, iż krajowi należał się od rządu suma półtora miliona zł. To zresztą cośmy przyznaliśmy naszym czytelnikom wystarcza, aby poznali wytrwałość i energię Zyblikiewicza, po której najlepszych skutków oczekiwać możemy. Energia ta tem potrzebniejsza jest, że czego nie potrzebujemy tańd przed sobą, w Wydziale krajowym panuje apatyczne fat-nienie i system protekcyjny, którym dla dobra kraju i powagi najwyższej władzy autonomicznej kraju położyć należy.

Z politycznej strony biorąc nominację nowego marszałka, napotyknemy na wiele okoliczności, dających powód do zadowolenia. Dr. Zyblikiewicz jest jak wiadomo Rusinem i obrządku grecko katolickiego, jak nim jest także wieciar-

WSPOMNIENIA Z PODRÓŻY PO WĘGRZECH.

(Ciąg dalszy)

— Jaz mówię ci byś dał pokój temu panu — ożwał się znów mój rabuś — obróćna — i byś nie żałował pieniędzy. On służył pod Bemem i bił się za naszą wolność, to samo daje mu prawo do opieki, reszta oddał się sam w nasze ręce, nie chce znowy by myślał, iż ja jestem prostym rabuś, co innego werek oddajesz, trzymając mu nóż na gardle. Co innego napasła kogoś, co przygotowany do obrony i równie posiada ażeby, to ryce się zemścić, co innego narzecie siębojby z tymi przekleśtymi finanszawcami, bo to utrzymuje nas w niewiaści do rządu narzuconego, lecz nie pozwól, byś miał jak zwykły rzemieślnik działać. Wiesz że co powiem, tego drugi raz nie powtarzam — więc wolna wola!

Opzysek, do którego wyistoszawą była ta przemowa, a który robił sobie apetyt na moją kaletkę, zaczął zbył pomukawysz tylko jakieś chęć przekleśtostwo i zmilki. Wiedząc mój obróćna był jakimś dygitałsm bandy. Zachowanie jego miało co w sobie rzeczywiście rycerskiego, coś w rodzaju Rinaldinego, owej karykatury Karola Moora.

Może się komuś wydawać nie prawdziwa taka postać, lecz wówczas a nawet znacznie jej podobny, bo z końcem szarej dziesiątki obecnego stulecia można było jeszcze spotkać takich bandytów — bohaterów na Węgrzech. Nie czuj się niebezpiecznym na płaszczyznach południowych Węgier, gdzie ich ścigano dniem i nocą

schronili się oni ku samej granicy Siedmiogrodu, a nawet aż ku Włoszyżynie, gdzie niedostatku siedmiogrodzkie Alpy dawali im drugi czas schronienie. Były to przeważnie rozbiłki z pamiętnej walki o niepodległość, niekiedy przed karą śmierci lub gorsem wlecie ich pojęcia więzieniem. Nie mieli z czego żyć, więc rozbijali i rabowali, biorąc swa rozboje w pewne harwy romantyzmu i bohaterstwa. Wznoślejse wrzaski wyrzucione z płaciu boju, nienawid do wszystkiego co obec, a prztem zwierzyły potęg zachowawczą, stworzyły tych drwiałow, przed którymi drżeli moi i podróci, a których bał się i podziwiał wieśniacy.

Wówczas nam było jeszcze barona Reday, królewskiego komisarza z dyktatorską władzą w Aradzie, który potem położył kres rozbojnicztwu. Wtedy jak powszechnie na Węgrzech mówiono, był on jeszcze z rabusiami, jeżeli nie w spółce, to przynajmniej w dobrych stosunkach.

Leć odległemu był daleko od mego opowiadania, powracam więc do niego.

— Daj nam Pan słowo, że nie będzie się starał podsłuchać naszej rozmowy, a przypadkiem posłyszawszy nie zdradziś — przemówił zwój starszy bandy, a — wyprowadziłm się z matni w jak wpadł. Znam Polaków z tej strony, iż umięd dotrzymywali słowa, jeżeli je więc dasz, pewnym jestem, że go nie złamiesz. Musisz jednak być ciopliwym, bo rozmowa nasza może się długo przedłużyć.

— Z najwiękšą chęcią, odrzekłem z pospiechem, daj słowo żądane, i cofnąłem się jak można było najdale, nie narazając się na zgubienie z oczu mych niebezpiecznych wyhywieci.

Rozmowa przeciągała się rzeczywiście długo, wiadomo obmyślano plan jakiejś nowej kampanii. Tu

i ówde zasłyszano wyrazy, to niebezpieczeństwo, ... tam mały bróń ... utwierdził mnie w tem mniemaniu.

Nie wiem, która mogła być godzina w nocy, bo gwiazdy, po których nanczem się rozpoznawać czas, skryły się za chmury zaciągające horyzont, gdy narazie dano hasło pochodu. Podrój przy panującej ciemności, wśród ludzi obecnie już nie podziwianych, lecz poznanych jako rabusie, nie była wcale negacją, lecz nie można było się cofnąć. Dodawałem sobie ducha, jak mozem i przedstawiałem trymad się jak oszaleł owego obróćna mego, co taki wpływ na członków bandy wywarł. Nie potrzebowałem po szukać, sam mnie przyciągało do siebie i ujął za rękę — uczułem się bezpieczniej.

Pochód odbywał się gęstym, my tylko oba na końcu szliśmy ręką w rękę obok siebie. Nie mogłem wyjść z podziwui, jak w nocy tak ciemnej wśród tłazszęd nieprzeprzany można było tak postąpić, jak gdyby to było co szli przedem. Ani na chwilę zdawało, wahań, poprowadzono więc jakby jedną wydeptaną ścieżką. Tu i ówde tylko mój towarzyszył kazał mi iść za sobą, nie puszczając mejr ręką, lub kazał mi przeskręcić trzaskawo, a wtedy poścignięciem mocnem zmuszał mnie do zrobienia skoku. Szliśmy już mto z godziną, mogliśmy wyczuwać mi, zwłaszcza po całodziennych trudach swe postawizności, gdy naraz światło jakieś oddalało, dośladło mi nowymi sił. Był to zaro, waga bogniaka, a światło widocznie pochodziło z mieszanki ludzi.

Nie długo jednak trwała radość moja ze szczęśliwego wyjścia z matcznika. Myśi miż może być mimowolnym świadkiem rozboju, a nawet mordostwa, przekłaga mi przez głowę. Czuję, iż mi w tej chwili

